

HANDLEIDING

17 'Nul- op-de-meter-woningen' Kerk- en Molenstraat in Berkel Enscht

Gefeliciteerd!

U heeft de sleutel van uw woning in handen. Een comfortabele en mooie, maar vooral ook duurzame en energiezuinige woning.

Gebruik woning

Uw woning is voorzien van zeer goede isolatie, zonnepanelen en slimme systemen voor ventilatie, verwarming en koeling. Hiermee heeft u alles in huis om veel energie te besparen. Tenminste, als u de systemen goed gebruikt. Maar wat houdt goed gebruik in? Hoe benut u de systemen optimaal? Wij kunnen ons voorstellen dat u zeker in het begin wel wat hulp kunt gebruiken. Daar is deze handleiding voor bedoeld.

tiwos
tilburgse woonstichting

Thuis in de buurt

Elektra

Uw woning is 'all electric' en heeft geen gasaansluiting. U betaalt dus geen kosten voor gas en bijkomende posten zoals vastrecht. Daarbij wekken uw zonnepanelen een groot deel van uw benodigde energie op. Bent u zuinig met elektriciteit? Dan bespaart u dus optimaal.

Energieleverancier

U heeft als het goed is inmiddels zelf uw energieleverancier gekozen. Een leverancier die uw opgewekte energie afneemt wanneer u een overschot heeft en dit verrekent met de stroom die u afneemt (wanneer uw zonnepanelen minder energie opwekken dan u verbruikt). Uw slimme meter houdt precies bij hoeveel elektriciteit u afneemt en terug levert.

Groepenkast

De groepenkast van uw elektrische installatie bevindt zich in de meterkast. De elektrische installatie van uw woning is verdeeld in groepen. Op het schema in uw meterkast ziet u welke groepen dit zijn. Uw installatie is beveiligd door middel van aardlekschakelaars. Controleer deze minimaal eens per jaar! Dit gaat als volgt:

- ▶ Druk op de testknop. Het systeem schakelt onmiddellijk uit.
- ▶ Hierna zet u de schakelaar zelf weer om (inschakelen).
- ▶ Controleer vervolgens de tijdsinstellingen op apparaten, want deze kunnen zijn versprongen. Om deze reden adviseren wij u om de test uit te voeren bij de omschakeling van zomer- naar wintertijd of andersom. Dan moet u toch alle klokken nalopen.

Zonnepanelen

De zon is een onuitputtelijke bron van schone energie. Uw woning maakt hier slim gebruik van. Op uw woning liggen zonnepanelen. Deze leveren het grootste deel van de energie die u nodig heeft. Op de omvormer en via de BeNext app kunt u de stroomproductie van uw zonnepanelen volgen. Op de slimme meter (in de meterkast) kunt u aflezen hoeveel stroom u heeft terug geleverd en hoeveel stroom u heeft afgenomen van uw energieleverancier.

Zonwering

Wilt u zonwering plaatsen aan de buitenzijde van uw woning? Het aanbrengen van een uitvalscherf op het metselwerk van de achtergevel op de begane grond mag u zonder toestemming. Wel onder voorwaarde dat dit vakkundig gebeurt. De architect heeft het advies gegeven om voor het doek de volgende kleur toe te passen: RAL 8004 (Terra). Tiwos ziet dit als een advies en geen verplichting. Voor overige ramen is buitenzonwering zonder nadrukkelijke schriftelijke toestemming vooraf (met bijhorende voorwaarden) niet toegestaan. Voor rolluiken krijgt u geen toestemming! De kozijnen, sloten en draaiende delen voldoen aan het politie-keurmerk veilig wonen en zijn goed inbraakwerend.

Ventileren

Vraag-gestuurde ventilatie

Uw woning is voorzien van vraag-gestuurde mechanische ventilatie. De verse lucht komt binnen via de ventilatieroosters boven de kozijnen en gaat via de onderzijde van de binnendeuren naar de plafondroosters in zowel de keuken, badkamer als de toiletruimte. Deze ventilatie staat altijd aan (zachtjes). Als de ventilatie op automatisch staat, gaat deze harder werken als er te veel CO₂ of teveel vocht in uw woning is. Zodra dit weer op een normaal niveau is schakelt de ventilator automatisch terug in de neutrale stand. De CO₂ wordt gemeten in de woonkamer. De vochtsensor zit in de mechanische ventilatie box zelf. Wij adviseren u de ventilatie standaard op automatisch te laten staan.

Uw ventilatie handmatig bedienen

U kunt de ventilatie ook handmatig bedienen via de standenschakelaar in de woon- en badkamer. De CO₂ meter en vochtsensor werken dan niet.

Als u de timer van de **badkamer**:

- 1x** indrukt werkt de ventilatie 15 minuten op de hoogste stand.
 - 2x** indrukt werkt de ventilatie 30 minuten op de hoogste stand.
 - 3x** indrukt werkt de ventilatie 60 minuten op de hoogste stand.
- Na die tijd valt de ventilator terug naar de laatstgekozen stand.

Als u de bediening op de CO₂ bediening van de **woonkamer**:

- ▶ op stand **Afwezig** zet werkt de ventilatie 12 uur op de laagste stand.
- ▶ op stand **1** zet werkt de ventilatie 1 uur op de laagste stand.
- ▶ op stand **2** zet werkt de ventilatie 12 uur op de middelste stand.
- ▶ op stand **3** zet werkt de ventilatie 1 uur op de hoogste stand.

Na die tijd valt de ventilator terug naar de normale stand.

Afzuigen kooklucht

U mag geen afzuigkap aansluiten op het ventilatiesysteem of een opening hiervoor maken in de buitenmuur. Als u een afzuigkap wilt toepassen moet dat een re-circulatiekap zijn. In deze kap zit een koolstoffilter die de luchtjes en het vet van het koken verwijdt. Vraag hier nadrukkelijk naar als u een afzuigkap koopt!

Tips voor een goed gebruik van het ventilatiesysteem:

- ▶ Haal nooit de stekker uit het ventilatiesysteem.
- ▶ Zet de ventilatieroosters boven de kozijnen niet dicht.
- ▶ Zorg ervoor dat de kieren onder uw binnendeuren minimaal 2 cm groot zijn. Hoe kleiner de kier, hoe minder ventilatie.
- ▶ Extra luchten met uw ramen open is prima. Maar hoe langer uw raam openstaat, hoe meer warmte uw woning verliest en hoe meer energie het kost om uw woning weer op te warmen.

Verwarmen

Uw woning is niet aangesloten op het aardgasnet en heeft geen cv-/combiketel, maar is voorzien van een duurzaam en energiebesparend warmtepompsysteem. Uw woning wordt door middel van de warmtepomp volledig verwarmd via vloerverwarming. Daardoor zitten nergens radiatoren.

Warm water

Ook warm water wordt in uw woning duurzaam opgewekt. U heeft hiervoor een boiler. Houd er rekening mee dat de voorraad warm water niet oneindig is. Is het warm water op? Het opnieuw opwarmen van het water gebeurt vanzelf.

Uw woning is voorzien van een energiezuinige douchekop. Een stortdouche raden wij ten sterkste af. De installatie is niet geschikt voor stortdouches. Een douchekop waar meer water uitstroomt betekent dat de boiler sneller leeg is.

Temperatuur regelen

Uw vloerverwarming is een comfortabele, energiezuinige en schone manier van verwarmen. Bij goed gebruik profiteert u hier optimaal van. De temperatuur van uw woning regelt u via de thermostaat in de woonkamer. U kunt de temperatuur niet zelf per ruimte regelen. De installateur heeft dit bij oplevering al gedaan.

Houd de temperatuur constant

Uiteraard kunt u de temperatuur in uw woning wijzigen, maar laat de thermostaat daarna minimaal 24 uur met rust en wissel niet te veel af. De vloerverwarming reageert namelijk niet zo snel op een gewijzigde temperatuurinstelling. Door te kiezen voor een constante, aangename temperatuur van 20 tot 21 °C beperkt u de energievraag.

Koelen

De bodem onder uw woning werkt als een soort accu. In de winter wordt de bodemwarmte gebruikt om uw woning te verwarmen. In de zomer wordt de warmte uit uw woning gebruikt om deze bodem (accu) weer op te laden en zo wordt uw woning **enkele** graden gekoeld.

Via de woonkamerthermostaat zijn de instellingen te regelen. Wij hebben de instellingen al voor u verzorgd: het systeem staat op 'automatisch koelen of verwarmen', de meest comfortabele optie. Wij adviseren u om deze instellingen niet te wijzigen. Doet u dit wel, dan kan de garantie ten aanzien van uw energielasten komen te vervallen. Met de juiste instellingen blijft uw woning in de zomer aangenaam koel, enkele graden onder de buitentemperatuur en de bodem (accu) in balans. -

Wat kan ik nog meer doen?

Om te voorkomen dat uw woning in de zomer te veel opwarmt kunt u overdag, wanneer het buiten warm is, de ramen en deuren zo veel mogelijk dicht houden.

Koken

In uw woning moet u elektrisch koken. Hiervoor is in de kookhoek een 2x16 ampère aansluiting aanwezig met een perilex wandcontactdoos. In de paragraaf 'ventileren' staat informatie over hoe u kookluchtjes kan afvoeren.

Rookmelders

Uw woning is voorzien van rookmelders. Deze zijn aangesloten op het elektriciteitsnet en voorzien van een kleine accu. Zie ook de gebruiksaanwijzing.

Gebruik bergzolder

De zolder is nadrukkelijk een bergzolder. Ze wordt via de ventilatie box en het rooster in het vlizoluik licht geventileerd. Het is ongeschikt om het in te richten als gebruiksruimte (om er bijvoorbeeld te slapen of er lang te verblijven). U krijgt van Tiwos ook nooit toestemming om de zolder te voorzien van een dakraam of dakkapel! De knieschotten (de aftimmering aan de voor- en achterzijde) zijn onderdeel van de dakconstructie en mogen niet worden verwijderd. De ruimte achter de knieschotten is alleen toegankelijk voor onderhoudswerkzaamheden (geen extra bergruimte). Er is een lichtpunt op zolder aanwezig dat vanuit de overloop met een schakelaar kan worden bediend. Deze schakelaar is voorzien van een signaallampje dat aangaat als de zolderlamp brand.

Energiemonitor

Het monitoren van de energie van uw woning wordt verzorgd door de firma BENEXT. U ontvangt van BENEXT uw inloggegevens waarmee u via uw computer en/of smartphone uw energieverbruik en energieopwekking kunt volgen. 1x per jaar ontvangt u via BENEXT een jaaroverzicht van de energieprestaties van uw woning. Voor meer informatie (onder andere over het privacybeleid) kunt u de NOM-bijlage bij uw huurcontract raadplegen.

Voor langere tijd van huis

Verwarming

Als u voor langere tijd van huis gaat, adviseren wij u om de thermostaat enkele graden lager te zetten. Verder hoeft u niets te doen aan uw verwarming.

Ventilatie

Zet de mechanische ventilatie nooit uit, ook niet als u weggaat.

Kranen en afvoer

Bent u enkele weken van huis geweest? Laat dan uw tappunten (kranen, douche) enkele minuten doorspoeien voor het eerste gebruik. Dit om legionellabesmetting te voorkomen. Wanneer u langer van huis gaat bij droog weer kunt u rioolstank ervaren bij thuiskomst. Dit voorkomt u eenvoudig door wat druppels slaolie in de sifons te doen voordat u weggaat.

Klussen

De algemene regel is dat u voor alles wat u aan de woning wilt wijzigen **vooraf schriftelijke toestemming** van Tiwos nodig hebt. Verandert u iets aan de woning zonder schriftelijke toestemming dan moet dit aan het einde van uw huurperiode altijd op de juiste wijze worden hersteld en zijn de herstellkosten volledig voor uw rekening.

Wijzigingen aan de buitenzijde van de woning

De buitenschil van uw woning heeft een hele goede isolatie en een hoge luchtdichtheid. Dit is nodig om de energetische prestaties van de woning te kunnen halen en hierop garanties te kunnen geven. Om die reden krijgt u nooit toestemming voor wijzigingen die de energieprestatie van de woning veranderen (dakramen, aanbouwen, afzuigkapdoorvoeren etc.). Omdat u een nul-op-de-meter woning heeft, wordt hier door Tiwos streng op gehandhaafd!

Niet boren in de vloeren!

In de betonnen dekvloeren en tegelvloeren zitten onder andere de leidingen van de vloerverwarming. Het is nadrukkelijk niet toegestaan in de vloeren te boren of te spijkeren!

Boren in wanden en plafonds

In plafonds en in de wanden zitten elektraleidingen en andere installaties. Boren is altijd op eigen risico. Als u leidingen raakt zijn de (herstel)kosten voor uw rekening. Beperk daarom boren en schroeven. Gebruik zo veel mogelijk plakhalen. Is boren toch noodzakelijk? Let dan hierop:

- ▶ Controleer goed of er leidingen zitten.
- ▶ Boor bij wandtegels zo min mogelijk in de tegels zelf maar in de voegen. Voegen zijn veel makkelijker en netter te repareren.

Kozijnen en beglazing

Gevelkozijnen

De gevelkozijnen, ramen en buitendeuren zijn van hout. De binnenzijde is in een neutrale witte kleur (RAL 9002 vergrijsd wit) afgelakt. Vanwege de luchtdichtheid van uw woning is het niet toegestaan gaten door de kozijnen, ramen en deuren te maken.

Hang en sluitwerk

De gevelkozijnen van uw woning zijn voorzien van hang- en sluitwerk dat voldoet aan het politiekeurmerk veilig wonen (PKVW). Uw woning heeft geen certificaat PKVW (uw verzekeraar kan dit vragen). Als deuren of ramen klemmen, meld dit dan zo spoedig mogelijk aan Tiwos om schade aan de kozijnen te voorkomen.

Dubbele beglazing

Uw woning is voorzien van extra isolerend glas (HR++). Bij te grote temperatuurverschillen in het glasoppervlak kan dit uit zichzelf breken. Dit wordt thermische breuk genoemd. Thermische breuk valt niet binnen de garanties. U verkleint het risico hierop door rekening te houden met de volgende aandachtspunten:

- ▶ **Afplakken.** Misschien wilt u inkijk net na oplevering voorkomen en plakt u daarvoor uw raam af met krantenpapier. Kijk hiermee uit! Bij zonneschijn kan dit leiden tot hoge temperaturen en thermische breuk in het glas.
- ▶ **Gordijnen.** Let ook op met overgordijnen of jaloezieën. Hang deze niet te dicht bij het glas en zorg dat de lucht kan circuleren. Ook (over)gordijnen in een donkere kleur verhogen de kans op thermische breuk.
- ▶ **Folie.** Uw garantie op uw ruit vervalt geheel wanneer u er glasfolie op aanbrengt (zowel aan de binnen- als aan de buitenzijde). Dit kan namelijk leiden tot spanningsverschillen binnen de ruit en die vergroten de kans op scheurvorming. Op toiletraampjes (toegepast bij enkele woningen) is bij de oplevering van uw woning al folie aangebracht. Risico thermische breuk van deze raampjes ligt bij Tiwos.

Let op: als het buiten koud is, kan het voorkomen dat uw ruit aan de buitenzijde beslaat. Dit komt door de hoge isolatiewaarde van het glas en is geen gebrek.

Achtertuint

Warmtepomp

De bron voor uw bodemwarmtepomp is geboord in uw achtertuin. Vanaf deze bron loopt op ongeveer 80 cm diepte een leiding naar de achtergevel. Waar de bron precies zit en hoe die leiding loopt staat op de tekening die als bijlage aan uw huurcontract is toegevoegd. Graaf nooit dieper dan 60 cm in de nabijheid van de leiding! Bij schade aan de leiding door werkzaamheden door u of in opdracht van u, bent u hiervoor aansprakelijk.

Elektra berging

Vanaf de achtergevel van uw woning naar uw berging loopt op ongeveer 60 cm diepte een grondkabel voor de elektra van de berging. Bij schade aan deze leiding door werkzaamheden door u of in opdracht van u, bent u hiervoor aansprakelijk.

Klimaatadaptatie

Zowel de gemeente als Tiwos vinden het belangrijk dat er in het stedelijk gebied veel groen is en dat het regenwater zoveel mogelijk in de grond geborgen wordt waar het valt. Dit voorkomt uitdroging en 'hittestress'. Bij het ontwikkelen van de woningen aan de Kerk- en Molenstraat heeft dit een belangrijke rol gespeeld. Hieronder leest u meer over de toegepaste maatregelen.

Erfscheidings van de woningen aan het openbaar gebied zijn uitgevoerd met begroeiing (hekwerk met heder), de hemelafvoeren van de bergingen zijn niet aangesloten op de riolering maar op grindputten en het water van het achterdak wordt afgevoerd via een gescheiden rioolstelsel. Het hemelwater van het dakvlak aan de voorzijde van de woning loopt via 'mol-goten' naar het openbaar gebied. In de Molenstraat is hiervoor een zogenaamde 'wadi' aangelegd waar het regenwater weer de grond inzakt. Tiwos heeft in haar huurcontracten opgenomen dat de achtertuinen niet meer dan 1/3 deel bestraat mogen worden. Wij hopen dat u deze visie met ons deelt en vragen aan u hier zoveel mogelijk mee te werken.

Schuttingen (algemeen)

Op de plaatsen waar uw (achter)tuin aansluit op het achterpad of het openbaar gebied heeft Tiwos een erfafscheiding en een poort geplaatst. Dit kan een houten schutting zijn of gaashekwerk met een groene beplanting. Tussen de huurwoningen onderling staat geen schutting. Dit moet u in overleg met uw burenen zelf regelen.

Houten schutting met poort (van Tiwos aan het openbaar gebied)

De schuttingen aan het openbaar gebied en achterpaden zijn van Tiwos. U bent verantwoordelijk voor het schoonhouden en kleine vervangingen. Het vervangen van een plank of een houten paneel doet u zelf.

Gaashekwerk met klimplanten aan het openbaar gebied

Voordat de woningen zijn gebouwd stond er veel beplanting. Veel hiervan is door de bouw van de woningen verdwenen. Om dit zoveel mogelijk te compenseren heeft Tiwos met de gemeente afgesproken dat er zoveel mogelijk groen voor terugkomt. De gaashekken met hederabepanting is er daar één van. Deze mogen niet vervangen worden door gewone schuttingen. Het snoeien van de heder dat aan het gaashekwerk groeit moet door de betreffende huurder worden verzorgd.

Bestrating van de achtertuin

Uw woning is standaard voorzien van een terras (ongeveer 3m x 5m) aan de achtergevel en een pad (60 cm breed) van het terras naar de berging en de poort. Uiteraard mag u een terras en pad naar eigen voorkeur aanleggen. Houdt u er wel rekening mee dat bij mutatie (einde huur) uw achtertuin maximaal voor 1/3 deel bestraat mag zijn. Dit als gevolg van de afspraken over klimaatadaptatie. Als u meer heeft aangebracht moet dit door u worden verwijderd en het bestratingszand worden vervangen door tuinaarde. Dit is vastgelegd in uw huurcontract. De bron van uw warmtepomp ligt ook onder de huidige bestrating en wordt hierdoor beschermd (zie bijlage bij uw huurcontract).

Onderhoudsarme beplanting in uw achtertuin

Een groene achtertuin kan ook onderhoudsarm zijn. Heel fijn als u geen 'groene vingers' heeft. U kunt hierover veel lezen op internet.

Voortuin

De woningen aan de Kerk- en Molenstraat hebben geen voortuin. De rijen tegels (65cm breed) aan de voor- en zijgevels van de woningen zijn aangelegd om de woningen te kunnen onderhouden (bijvoorbeeld ramen wassen). Ze horen bij de woningen, vallen onder verantwoordelijkheid van Tiwos en moeten gehandhaafd blijven. Alles buiten deze 65 cm (bestrating en groen) is onderdeel van het openbaar gebied en wordt onderhouden door de gemeente.

Onderhoud & schoonmaak

Welke onderhoudswerkzaamheden door u en welke door Tiwos uitgevoerd moeten worden kunt u nalezen in de onderhoudswijzer. Deze vindt u op onze website www.tiwos.nl. Hieronder vertellen wij u meer over dit onderhoud.

Installaties onderhouden

Ventilatie

De ventielen in de badkamer, toiletruimte en keuken kunt u zelf schoonmaken met een sopje. Let er wel op dat u de instellingen niet wijzigt. De standenschakelaar voor de ventilatie in de badkamer is draadloos. Het vervangen van het batterijtje doet u zelf. Dit is huurdersonderhoud.

Elektrische installatie

De deurbelinstallatie is draadloos en het signaal is regelbaar. Het vervangen van batterijen van zowel het belkastje als de beldrucker doet u zelf. Dit is huurdersonderhoud. De belinstallatie hangt in de meterkast maar u kunt deze eenvoudig op een andere plaats in uw woning zetten of hangen. Het standaard lichtarmatuur bij de voordeur is van Tiwos. Omdat deze bij het gevelbeeld hoort mag u deze niet vervangen! Het vervangen van de led-lamp in het armatuur is huurdersonderhoud.

Zijn de batterijen binnen één jaar na uw verhuizing al leeg? Meld het en u krijgt van Tiwos nieuwe.

Waterleiding

Om te voorkomen dat de hoofdstopkraan (in de meterkast) vast komt te zitten, is het belangrijk om deze eens per jaar geheel open en dicht te draaien.

Riolering

Uw wastafels, aanrecht, toilet, douche en wasmachine zijn aangesloten op de huisriolering. Maak het doucheputje, de sifons van wastafels en het aanrecht regelmatig schoon. Dit is huurdersonderhoud. Gooi nooit etensresten, jus, olie, vet en verband in de afvoeren, ook niet in het toilet. De afvoer kan hierdoor verstopt raken. De ontstopingskosten zijn in dat geval voor uw rekening.

Vloerverwarming

Aan uw vloerverwarming heeft u weinig onderhoud. Controleer alleen met regelmaat de druk in het systeem. Is deze lager dan 1,2 bar? Vul dan water bij tot maximaal 2,0 bar. Bij storingen adviseren wij u om contact op te nemen met de onderhoudsinstallateur.

Warmtepomp en boiler

De warmtepomp en de boiler staan in de kast in de entree. Hieraan hoeft u geen onderhoud uit te voeren. De vloeistof voor de warmtepomp (glycol houdend) mag alleen bijgevuld worden door de installateur. Belangrijk: plaats geen spullen op de warmtepomp en gebruik de installatiekast niet als bergruimte!

Buitenkraan

De buitenkraan aan uw achtergevel is vorstgevoelig. Bij vorst moet u deze aftappen. De aftapkraan vindt u in de meterkast. Schade door een bevroren buitenkraan is altijd voor uw rekening.

Woning schoonmaken

Bij goed onderhoud hoort ook zorgvuldige schoonmaak. Dit is belangrijk, zeker met het oog op de langere termijn. Hieronder een aantal nuttige tips voor diverse onderdelen in uw woning.

- ▶ **Ventielen/ventilatie:** deze kunt u gewoon afdoen, maar pas de instelling niet aan! Ook belangrijk: plaats geen spullen op de ventilatie-unit.
- ▶ **Dekvloeren:** cement en kalkresten kunt u met een plamuurmes lossteken. Zorg hierbij dat de vloer niet te nat wordt.
- ▶ **Ruiten/beglazing:** gebruik water met een scheutje azijn om cement en kalkspatten te verwijderen. Pas op voor krassen door zand.
- ▶ **Ramen en kozijnen:** vuil en stof verwijdert u gemakkelijk met natuurlijke groene zeep. Gebruik vooral geen thinner, aceton of benzine op de geschilderde kozijnen.

- ▶ **Sanitair:** vuil en stof verwijdt u snel met natuurlijke groene zeep. Gebruik geen schurende schoonmaakmiddelen.
- ▶ **Tegels:** vuil en stof verwijdt u van uw tegels met natuurlijke groene zeep. Verfspatten poetst u weg met thinner. Een achtergebleven waas van voegmiddel op uw tegels (cementsluis) lost u op met een speciale verwijderaar voor cementsluis, te koop bij bijvoorbeeld de bouwmarkt.
- ▶ **Keukenkasten:** verwijder vuil en stof met natuurlijke groene zeep. Gebruik voor hardnekkige vlekken spiritus of terpentine (let op gebruiksaanwijzing van de keukenleverancier).
- ▶ **Rvs-spoelbak:** vuil en stof werkt u weg met verdund bleekmiddel. Geen schuursponsje of krassend middel gebruiken!
- ▶ **Kunststof aanrechtbladen:** vuil en vlekken verdwijnen met natuurlijke groene zeep. Gebruik geen thinner, aceton of benzine. Plaats geen hete pannen op uw aanrechtblad. Gebruik hiervoor altijd een daarvoor bestemde onderzetter.
- ▶ **Spuitpleisterwerk:** verwijder vlekken met een harde borstel zonder water of met een zachte vlakgom. Gebruik beslist geen water of schuursponsje.
- ▶ **Vensterbanken:** vuil veegt u eraf met natuurlijke groene zeep.
- ▶ **Binnendeuren:** gebruik natuurlijke groene zeep om vuil en vlekken te verwijderen. Bij hardnekkige vlekken biedt spiritus of terpentine uitkomst. Gebruik geen schuurmiddelen.
- ▶ **Zeeffjes kranen (perlator):** verwijder de vervuilde perlator, reinig deze en draai de perlator weer terug op de kraan.